

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercurca si Duminec'a, F'óia, candu concedu ajut'oriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. T'ieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/3 galbini mon. sunát'oria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 98.

Braslovu 30/18 Decembre

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Eterna memoria celoru, cari -si iubescu natiunea romana mai pre susu de tóte, cu fapte marimósa, ce le pastréza memori'a si dupa mormentu, cá a decurundu fericitului

Jova Popovicu!

† In 18 Dec. elusianii petrecura la mormentu pe fericitu in Domnulu repausatulu in 16 **Petru Pulu**, c. r. supra-locoteninte la regim. de linie alu regelui Wilhelm III. de Niederlande Nr. 63. Inmormentarea s'a templatu cu tóta solenitatea dupa rit. gr. cat. prin preutii locali si capelanulu gr. c. castrense, petrecutu de inteligenti'a romana si de tenerimea studiósá dela gimnasiulu rom. cat. locale. Fericitulu a moritu de oftica, capatata inca in an. 1859 in Itali'a: au fostu unu individuu moralu-relegiosu si zelosu nationalistu, de alta parte pastratoriu. Tóte aceste le a doveditu cu pietate ecemplaria si prin fapta. Cá crestinu bunu s'a impartasitu cu ss. sacramente, cá zelosu nationalistu din pucina substantia a lasatu o sumulitia si natiunei sale, pre care multu a amat'o, si adica pentru fondulu academieci romane 300 fl., la asociatiunea trans. rom. 150 fl., la studentii din gimn. dela Naseudu totu asemene. Fia'i tieren'a usióra si memori'a neuitata! —

— Iosifu Macedonfi Popp, fostu protoc. la aula regia transilv., repausandu au testatu 18.000 fl. 8000 fl. se se ajute copii neputintiosi de lucru, 1500 fl. pentru dídirea beser. din Miletu, 1500 fl. pe beser. din Budaculu romanu si 132.000 fl. pentru frate si sora. —

Macedonfi Popp fiuu alu f. maioru c. r. din reg. II romanu confinariu, fiuu demnu de tatalu seu inca a esternisatu numele familiei cu fapt'a sa. Fia'i tieren'a usióra! —

Braslovu 29 Dec. 1871.

In Vien'a s'a deschisu senatululu imperiale in 27 Dec. cu unu ceremoniale fórté serbatorescu. Imperatululu si imperatés'a intrandu in sal'a fura primiti cu aclamatiuni scomotóse. Cuventulu de tronu fú intreruptu de aplause dese. Pasagiulu: „Popórele austriace suntu cadre de dreptu de statu; ele dorescu ordine si pace“ a fostu primitu cu cele mai iubilante aplause.

Min. Carolu Auersberg are 91 deputati ministeriali si 109 opositionali, prin urmare, déca opozitiunea va intra tóta in senatu, atunci ministeriulu séu se va redica de asupra partiteloru si va abdica de orce cestiuni min. séu -si va da dimisiunea; noi credemu pe cea d'antaia, ca-ce declarantii moravo-boemi ér' se afla vreo 40 si cu greu voru intra in senatu, pana candu nu se va modifica constitutiunea totu de catra accia, cari o facura in prejudeciulu federalistiloru. Federalismulu, care si in Marea Britania -si iea tereuu pe di ce merge mai mare, afla si in istori'a si vointi'a popóreloru, dér' si in cuventele de susu din mesagiu sprijinu. — Depende multu ordinea si pacea popóreloru dela recunóscerea drepturiloru perfectu egale, si dela garantiile secure de viétia nationale politica, fara cari

pacea si ordinea numai temporariu prin fortia se póte carpi de pe o dí pe alta; inse cu supremati'a dualistica nu va reinvia nici odata. —

In Romani'a domina o crise rapita de celu mai puternicu gastricismu. Dupa ce din tóta tíer'a protestele in contra conventiunei Bleischróder au inundatu més'a verde, fara a se citi; dupa ce in siedinti'a secreta a camerei se descoperi si citi una epistola secreta a vizirului catra Domnulu Romaniei, si poporulu destulu de inteligentu spre a nu mai crede apucatureloru de a lu speria cu invasiuni si cu comisiuni, conferentie europene, déca nu va adera la conventiunea pretensa de bismarkiani, nu incetéza a-si manifesta resimtiiele sale prin proteste in diurnale, reclamandu; apoi in camera siedinti'a din 13 si 14 Dec. v. la desbatore conventiunea, sub numire de regulamentarea decisiunei din 5/17 Iuliu a. c., propusa, atitiá spiritele si mai multu si proiectulu minoritateri sprijinitu de 48 deputati se crede, ca se va primi spre linistirea si mautuirea Romaniei de cursele bismarkiane. Éca cuprinsulu scrisórei viziriale si judecati importun'a potentia a lui Bismark:

„D. de Bismark nu me mai lasa in pace, espuindu-mi drepturile suzerane ale Turciei si cerendu-mi se intervinu in Romani'a in favórea detentoriloru de obligatiuni; eu nu voi de locu se intervinu, sciendu bine, ca n'amu acestu dreptu; mai sciu, ca cerendu-mi se intervinu are de gandu se de si altor'a acésta pofta si se deschida astfelu o cestiune, din care Turci'a póte se perda mai multu decatu ori care, prin urmare me marginescu a-ti comuicá ce -mi cere d. de Bismark, si se te rogu se me scapi odata de acésta belea.“

Éca ce dice marele viziru dupa multa staruintia prusiana, inse d. Stratu, agintele disu alu Romaniei la Constantinopole, care in desperare de cauza a fostu pusu se vorbésca, adauge:

„Se se voteze indata concessiunea Bleischróder, ca-ci altfelu se face conferinti'a européna.“ — „R.“

Romanii de studiu si pusetiune sociale mai inalta, inse totuodata si nationalisti mari, acoperindu sub vestmintele cele mai mohorite, din caus'a conjurateloru elemente asupra romaniloru daciani, cele mai devotate anime, si resolute a resuscita interesele fratietatei latine, calatorescu prin provinciele latine, desfacundu camerele animei daco-romane, cá se cetésca fratii loru de una si aceeasi origine pe tóte fibrele ei inascut'a amóre si simpatia catra densii. — Tocma primimu diurnalulu oficiale „Il Vessillo delle Marche“ din provinci'a romana Macerata, intre Ancon'a si Rom'a, cu una epistola simpatica a d. Nic. de Rossetti cu datu Neapole 14 Nov. 1871, in care insinuaza simpatie si suferintiele romaniloru danubiani, cari dorindu doriea unu congresu alu limbei latine, si acum la una espositiune in Rom'a se spera, ca va fi reprezentata tóta ras'a latina, a carei confederatiune ar' fi salutaria pentru civilizatiunea si pacea Europei si a popóreloru iubitorie de libertate. —

In Franci'a Thiers misca tóte, cá ministeriulu si adunarea se se reintroneze in Parisu, capital'a lunei, care da Franciei prestigiulu cautatu.

Itali'a arméza militiele, si gen. francesu Faidherbe merse in Itali'a spre a impedece vreo nóua aliantia cu Germani'a, care simtiendu simpotome despre o aliantia ruso-francesa, vrea a reinnoi alianti'a cu Itali'a. —

Denumiri la judecatorie.

Scimu, ca si deputatii romani dela diet'a din Pest'a au facutu pasi la ministrulu justitiei r. ung., cá celu pucinu la judecatorie se nu se ignoreze romanii apti; inse ministrulu Bittó se luá dupa informatiunile mai vertosu ale br. Apór; atata e de ajunsu, cá se scimu inainte, ca dintre 800 decrete de denumiri preanalte si alte mii mai mici ministeriale pre pucine s'au conferitu romaniloru in proportiunea numerica a natiunei si a barbatiloru ei mai apti in comparatiune cu altii, cari pentruca suntu maghiari li se preferira.

In **Braslovu** asesori suntu: DD. Ioach. Pánczél, Fridericu Neugeborn, Iuliu Brennerberg, Stefanu Russu rom., Mich. Arzt si Iosifu Popp jude singulariu in Brasiovu. Subjudi: Dr. Frider. Schnell, Daniele Eitel, Ios. Vizy; secretari Iosifu Filtsch, Franc. Jonás; procuratur'a de statu r. ung. Adolf Kenyeres procuroru de statu, Adolf Bock subprocuroru. Samuel Binder directoru cancelariei; Traugott Boyer oficiale; cancelisti: Frid. Schiel, Paulu Jako, Alfred Schnell, Enr. Eitel si Georg. Russu. Carl Hermann maiestru de carcere; Peter Gross adjunctu protoc. funduariu, Alois Contersweller cancelistu la prot. f.

La judec. sing. din Brasiovu cancelisti: Oskar Alesius, Martinu Goldschmidt, Adolf Adami.

La judec. sing. din Satulungu: Thomas Langer jude singulariu, Carl Török subjude, Ludov. Boiko cancelistu. — In totu distr. Brasiovului 1 asesoru, 1 jude sing. si 1 cancelistu, adica 3 : 30. ?!

In **Fagarasiu**. Ases. dd. Carl Bistrai, Iosifu Barabás, Gregoriu Maieru, Iovianu Stoica, Alex. Fúlep jude sing. in Siarcai'a, Nic. Penciu jude sing. in Zernesci. Subjudi: Georg. Negrea, Kolomán Herszényi, Georgiu Fagarasiu. Secr. Dr. Alex. Uzoni, Ioane Ivanovitiu dir. cancel., Gabr. Jakab ofic. Cancelisti: Ios. Schuller, Nic. Nagy, Ioane Cinte; conduc. cartii fund. Petru Para, cancel. Berlia Davidu, G. Balog carcerariu. Cancel. jud. sing. in Siarcai'a: Conrad Riedel, Demeter Plotz, Iuliu Kóncezy si in Zernesci Georgiu Macaveiu. Chiaru in districtulu Fagarasiului proport. 10 romani intre 22 denumiti!!! Éca, ca partit'a deákiana vre a ne deakia si Fagarasiulu! atata ne e de binevóitória!!!

La Sibiu: Fridr. Schuster, Béla Tamássy, Karl de Hanneheim, Wilh. Müller, Fridr. Zweier, Peter Rosca si Iosifu Siulutiu. Jude sing. in Sibiuu Fridr. Wolf, in Sebesiu Carl Leonhard, in Mercurca Gustav Wendel, in Noericu Wilhelm Drotleff. Frumósa respectare! Subjudi: Ludovicu Fuchs, Ferd. Papistu, Ioane Badila. La Sebesiu Ioane Paraschivu, la Mercurca Ioane Macelariu, in Seliste Ioane R. Maximu; secret. Ios. Csiki si Lud. Sonnenstein. Nic. Alemanu directoru canc., Mich. Dezsó, Hermann Sigerus ofic. de canc. Cancelisti: Samuel Gross, Gustav A. Bielevitz, Carl Dörner, Lud. Klein, Demetrie Munteanu si Petru Pinciu. Alb. Teutsch, Ernst Schneider, Vasilie Ardeleanu, Fridr. Kotz in Sebesiu, Nicolae Tronca in Seliste, Ioane Tecontia in Noericu, Mih. Schuster carcerariu, Bas. Greavu in Mercurca. Ergo 10 romani la 34 denumiti!!! De aici incolo si mai reu.

La Mediasiu: Asesore curtii jud. e singuru Ioane Pinciu; dir. canc. f. vice-prefectu Stefanu

Ladai; Ioane Gerasimu subjude, Dionisiu Romanu cancelistu si la Balcaciu jude cercuale Al. Surdu, adica 5 romani facia cu 24 sasi si maghiari.

In Sighisiór'a cu Cincu si Rupea unu singuru subjude Paulu Banutiu: 1 rom. intre 22!!!

Apoi la curtea judecatorésca a **Bistriței** nici unu romanu, déca Patriciu Barbu ofic. de canc. si Ladislau Pap de Zapocz nu suntu romani!!

In seclulu egalitateri pronunciate cu atata emfase partit'a deákiana s'a eternisatu inaintea romaniloru si cu aceste denumiri. Grabiti activistiloru de i sarutati pitiórele si manele, cari v'au adiatu cu atata favóre! — — —

In comitate la Clusiu: Ases. Iuliu Szentiványi, Ios. Pinteá, Leontinu Popu, Albert Dorgo si I. Nestor.

In Mociu Alecs. Darabantu subjude si Ioane Siulutiu ofic. de cancel. Cancelisti I. Fenesanu, Tamescu Gregoriu. Jude la Abrudu Bosiota Lad. Desiu Frink Andreiu, Cice Ioane; la Dev'a Balomiri Ioane; la Belgradu Muresianu, dór' nu Ioachim? La Aiudu Moldovanu Nicolae, Ios. Laszlo, Pap Ioane si la Turd'a Dionisiu Siulutiu. Afara de Clusiu pucini, de batero de jocu! Vedemu inca odata, cum intielegu maghiarii fratietatea. Fia de invetiatura fraternisatoriloru si activistiloru seci! —

— Aideti se ne formamu si disciplinamu in una partita nationale romana mai tare decatu stanc'a Ciblesului, care organisata se lucrè pentru binele romanului, mai antaiu pentru tóte necesitatile cele mai neapérate comune, cum e si **„academi'a de drepturi“**, din care se póta esi si din normalisti buni juristi practici atatia, cati judi satesci si notari ne trebuie, nu pentru alta, decatu! pentru cá se nu perdemu din mani si comunele si notariatele, ca atunci ne vomu musca buzele, ca nu amu inceputu cu „academi'a de drepturi“ privatim, mai antaiu pentru juridic'a practica, cata face de lipsa, cá se sustienemu — concurenti'a la — autonomi'a comunale, ca in doi trei ani ne vomu trezi cu notari si judi comunali toti maghiari, apoi? — Mintea romanului din urma! Care va mai fi jude satescu, déca nu va sci esplica legea comunale si si cea municipale? Apoi introducerea legei comunale inca e la usia si tu romane nu te ingrivesci! macaru in scóle de adulti a te familiarisa cu aceste legi, cá se nu remani matur'a veneticiloru?! —

Fundulu scolasticu si scólele poporali in desfiintatulu regimentu romanu I de granitia.

(Capetu.)

Correspondentii din „Albin'a“ imputa comitetulu administrativu, ca acesta voiesce la sine-si a lua dreptulu de inspectiune asupra scóleloru, tocma si in afacerile interne, asupra caroru au a dispune numai comunele respective, — ca comitetulu fara a cere macaru opiniunea comitetelor scolastice, si pana acum a denegatu partea cuvenita din interesele aceluí fondulu pentru acele scóle, a caroru comune si au esprimat dorinti'a lor de a sustiené caracterulu confesionalu, si ca invetiatorii numai pentru cuventulu, ca dorescu a-si cauta scutulu lor sub inspectiunea sonateloru besericesci au remasu pana astadi fara léfa, cum am dice pe utilia.

Speciósá pretensiune! Comitetulu centralu, cá representante si administratoru fondulu scolasticu, se n'aiba dreptu a inspectiuná preste scóle, si a-si castiga informatiune despre scóle si rezultatulu invetiamentulu din scólele sustienute din aceluí fondulu, si numai comunele respective se-si inspectiunéza scólele fara inspectiune mai inalta. Comitetu scolasticu in intielesulu § 39 recunoscutu, a carui opiniune se o céra comitetulu administrativu pe aici inca nu ecsista, tocmai din cauza caitoriloru, ér' déca voiescu a intielege pe celu confesionalu greco-orientalu, acela inca n'a trecut anulu, de candu a primitu 700 fl. v. a. din fundulu de monturu, fara de a ratiocina pana acum, si déca totusi invetiatoriulu n'a primitu léf'a regulatu, atunci senatulu besericescu l'a lasatu fara léfa, cum ámu dice pe utilia; si aceluí senatu, déca ar' mai fi primitu si in anulu acest'a vreo 700 fl. totusi ar' puté dice, déca ei place, ca comitetulu administrativu a lasatu in-

vetiatoriulu pe utilia. Alt-cum invetiatoriulu scólei centrale din Hatiegu, de candu s'a predatu fondulu comitetulu centralu spre administrare dela Iuliu a. c. primesce léf'a sa regulatu si anticipative, si mai fara greutate decatu mai inainte.

Se mira corespondentii de procedur'a comitetulu administrativu cu atatu mai vertosu, ca astadi intrég'a opiniune publica romana este pre langa sustienerea scóleloru confesionali. — Acést'a o scimu si noi prea bine, inse scimu si caus'a, pentru ce, si unde? Déca d. e. asociatiunea transilvana ar' posedé unu fondu atatu de mare, catu se póta subventiona mai multe scoli ar' fi óre opiniunea publica romana pentru acea, ca acele se fia confesionali? óre academia romana de drepturi proiectata de aceeasi asociatiune luava caracteru confesionalu si ce feliu? de siguru va remané cu botediulu: academi'a romana, si totusi natiunea se va mantui.

Tocma cetimu in Nr. 93 alu Gaz., ca fericitulu mecenate Jova Popoviciu din Lugosiu a testatu natiunei 100.000 fl. v. a. fara osebire confesionala, nu cumva se voru periclitati institutele sustienende din aceluí fondu fara caracteru confesionalu?! Si gimnasiulu din Caransebesiu acum inceputu óre mantui se fara botediu confesionalu? De siguru se voru mantui, si cultur'a nationala va infiori in acele, precum si in tóte scólele sustienende din fundulu scolasticu alu desfiintatulu regimentu romanu I. — Apere domnii corespondenti caracterulu confesionalu alu scóleloru impreuna cu noi in acele comune, unde déca confesiunile nu voru tiené scoli corespondentorie legeri, din lipsa midiulóceloru se va ingrigi inspectoriulu comitatense de dotatiunea scólei comunale séu de statu, ca-ci atunci cine va plati, acela va aduce si invetiatoriulu, de unde va voli, si apoi in acestu casu intrég'a opiniune publica romana va fi pe langa sustienerea scóleloru confesionale; ér' la reuniuni si asociatiuni literarie si scólastice curatu nationali, precum este si ceea a fostulu regimentu romanu, se le damu pace si sementia certelor confesionali se nu o aruncamu si acolo spre a impedecca cursulu institutiunei si a ne face de risu strainiloru.

Preste intrebarea, cumca in reuniuni are de a intra membrulu respectivu de buna vóia cu aplicare la obiectulu presentu amu trecut, pentruca cum a intratu cineva in institutul militarulu de granitia, si cum s'au dechiaratu granitarii pentru stramutarea fondulu de monturu in fundu scolasticu, si óre toti singuratecii au voitu acest'a, e unu lucru superatu, si inaltulu regimu a concrediutu reprezentantii generale, de a decide preste modalitatea, cum se se aplica aceluí fondu la scopulu destinatu, carele este educatiunea poporulu in fostele locuri granitarii, care modalitate se si cuprinde in statutele sanctionate de Maiestate si in normativulu invetiamentulu aprobatu de reprezentanti'a generala din Septembrie a. c.

Mai departe dicu acei corespondenti, cumca domnii dela comitetulu administrativu suntu toti ómeni moritori, si nici unulu n'a inchiatu contractu cu mórtea, fia macaru pe 20—30 ani, — cumca in 80—100 de ani, unde voru mai fi fostii granitarii? unde va mai fi chiaru si umbr'a unui comitetu administrativu, care se inspectiuneze aceste scoli? Ve intrebamu si noi pe dvóstra, óre domnii dela senatele confesionali nu suntu toti ómeni moritori, si fiinduca mai in tóte comunele granitarii totu acei ómeni forméza si senatulu besericescu, cari si efori'a scolaria profana, voru fi acestia nemoritori cá membrii senatulu confesionalu scolasticu? de siguru in ambele casuri toti suntu moritori, ér' comitetulu administrativu cá corporatiune morala nu 80—100 de ani, ci 1000—2000 de ani, ba déca va voli Dumnedieu in veci, séu totu atatu catu si consistoriele diecesane, póte trai de si membrii singuratecii din ambele corporatiuni suntu moritori, si morindu unii se inlocuiescu cu altii; ér' granitarii de acum si déca suntu moritori loculu lor lu voru suplini urmatorii legitimi despre ce e prevediutu in statute.

In urma acei corespondenti afirméza, ca si densii totu scoli nationali voiescu cá si comitetulu administrativu, inse tocma pentru aceea dorescu ale ingradi sub scutulu besericeí, unde ori cum le afla mai sigurate, decatu a le lasa sub scutulu unoru ómeni moritori, cari nu ne potu da nici ogarantia, inse adaugu, se fia bine intielesi, ca nu sub scutulu preutimei. — Ásia déra sub scutulu mireniloru, inse cá la confesionalisti, ca-ci alt-cum nici mireni nu potu dá garantia.

Socotescu domnii corespondenti, cumca nici o asociatiune, nici o corporatiune nationala cá atare nu mai póte lucra nemicu, socotescu atatu de morbósá natiunea, cá atare, catu numai se si se servésca taina s. maslu, si se o deplangemu, déra se se póta

ajuta nici decatu? Candu déra poftescu cá se i lese comitetulu administrativu se-si aléga insii caracterulu si inspectiunea scolaria, fiinduca aici numai dóue confesiuni romane suntu bine reprezentate, nu dovedescu alta, decatu poftá de a suprematiza, de a reinnoi cert'a confesionala, carea prin sanctionarea statelor din 1870 de sene a cadutu, si intre 84 comunitati din fostulu regimentu romanu singuru greco-orientalii din Hatiegu pretendu unu Extra-Wurst, ba tocma unu ce imposibilu, ca-ce dupa § 37 alu statelor intr'o comuna romana granitariésca numai o scóla se póte sustiené, ér' unde suntu dóue confesiuni, déca s'ar lua caracterulu confesionalu, o confesiune maiorisandu pe cealalta ar' taia in dreptulu autonomiei cesteia, — séu in sensulu normativulu ministeriali susu memorate, redicanduse dóue scoli, comitetulu centralu ar' fi ocupatu numai cu pertractarea si resolvirea pretensiuniloru unei séu altei confesiuni.

Déca reprezentanti'a generala ar' fi voitu scoli confesionali, si a statori ceva normative mai vertosu pentru comunele mestecate, de siguru ar' fi intrebatu si pe respectivele ordinariate, precum a facutu regimulu in privinti'a statelor din 1864, candu acele s'au fostu asternutu acolo spre aprobare, si a caroru pertractari resultatulu era se fia, ca remanendu caracterulu confesionalu, fondulu intregu se se imparta proportionatu intre confesiunile regimentulu, si fiacare confesiune se-si aplica partea sa spre scopulu institutiunei in cointielegere cu comitetele granitariésce de acea confesiune. Inse acést'a cadendu, si reprezentanti'a generala primindu statutele, dupa cum se afla deja sanctionate; preste cestiunea confesionala inca amu trecut; la carea a se reintórce numai reprezentanti'a generala póte fi indreptatita, ér' nici decatu singuratecii din unele comune, precum dicu corespondentii.

Nu ne indoimu, pre langa tóte aceste, ca on. comitetu administrativu, cá organu ecsecutivu alu decisiuniloru reprezentantii generale, dupa dispusitiunile energice si pana acum contestate, pe basea legei, a statelor sanctionate si a normativulu de invetiamentu, decisiunea reprezentantii pentru aplicarea scólei presente intr'o scóla normala cu trei invetiatori o va ecsecuta in celu mai scurtu timpu, ér' redobandinduse si regaliale o scóla reala séu gimnasiu pentru acestu tienutu va fi numai la loculu seu. —

Mai multi fosti granitari rom. din opidulu Hatiegu.

Din comitatulu Clusului.

Domnule Redactoru!

Cá on. publicu cetitoriu alu pretiuitulu diariu „Gaz. Trans.“ se aiba cunoscintia esacta despre resultatulu alegeriloru membriloru romani ali comitetulu comitatense din comitatulu Clusului, mo grabescu a ve informá pre scurtu despre starea lucrulu. Debe inse se premitu

a) cá asia imbucuratoriulu resultatulu nu ve potu aratá, dupa cum s'ar cuveni intr'unu comitatu cu maioritate romana. Caus'a e mai cu séma legea electorala, de carea astadi in seclulu luminarei debe se ne fia rusine inaintea Europei, care lego, cá se nu póta esi multi alegatori de nationalitate nemaghiara, sustiene privilegiulu de nobilitate, si virilitatea pre langa tóta egalitatea de atate-ori accentuata, de si intr'altel privilegiale au incetatu. Ba precum se vede din proiectulu ministeriale, privilegiulu de nobilitate pentru alegeri se va sustiené si pre venitoriu pentru celi ce lu au in presente, sub preteccu, ca legea nu voiesce se lipsésca pre nimene de drepturile avute, de si cum disei in altel lipsesce pre unii si altii;

b) ca romanii din comitatu si au compusu facia cu alegerile aceste unu comitatu centrale sub presiedinti'a protop. gr. cat. din Clusiu, carele s'a pusu in corespondintia cu subcomitetele formate in cercurile alegatorié. Esemplu demnu de imitatu pentru romanii din alte comitate.

Adeveratu, ca unii din membrii subcomitetelor nu au desvoltatu energia de ajunsu, dér' altii meritéza tóta laud'a, cum e intre altii d. vice-protop. onor. Ioane Hosszu, parochulu Feiurdului D. Cosma, dd. propr. Iacobu Moga si Ludov. Simonu, D. Trombitasiu si altii;

c) ca unii dintre maghiari din centru au pactatu cu comitetulu centrale alu romaniloru la propunerea acestor'a, voidu se aléga fratiesce diumetate romani si diumetate maghiari in fiacare cercu. Aici amu se marturisescu, ca celu mai mare zelu si bunavointia a aratatu in privinti'a acest'a d. jude primariu Paulu Macskási.

Pactulu inse s'a estensu numai la partea su-

gari'a are neaperata trebuinta de Transilvani'a, fiinduca acést'a este fortareti'a de aperare a ei. Ei bine, déca este asia, apoi trebuie ingrigitu, cá gar-nison'a fortareti'e se fia amica, nu dusmana; inse cu modulu de pana acume prin negrigirea ei to-tale, nu o veti castigá de amica.

Din aceste cause eu ve rogu seriosu, fórte se-riosu, se nu priviti caus'a culturei cu nepasare, ci se binevoiti celu pucinu in acésta privintia a dis-pune, cá fiii patriei de alta nationalitate se se im-partasiésca de aceleasi midiulóce de cultura, cá si nationalitatea maghiara.

Si asia eu lasu judecatii si prudintiei onora-bilei case, a luá spre sciintia séu la desbatere re-sponsulu dlui ministru; — fiindu eu despre aceea convinsu, ca domniele vóstre, cá patrioti maghiari onesti, déca vi veti consultá anim'a si consciéntia, si déca ati aplicá responsulu dlui ministru la a vó-stra nationalitate intre asemenea impregiurari, nu poteti fi indestulati cu acél'a. Eu de altmintrelea mi voiu face a mea detorintia (aprobare din stang'a extrema).

Dupa acésta lectiune buna, la intrebarea pre-siedintelui, maioritatea luá spre sciintia responsulu ministrului. Se scolá drépt'a si cea mai mare parte din stang'a centrale, din stang'a extrema inse nici unulu; ér' dlu Dr. Miletics strigá cu voce inalta cá — nu primesce responsulu ministrului!

Dintre romani nu erau de facia decatu numai vr'o doi guvernementali, si — spre onóre li fia disu, n'amu observatu se se fia scolatu cu ma-ioritatea.

Dlu Csernátanyi tremurandu de necasu, se scolá cá se faca o observatiune la regulamentu. Se vaierá adica, catu de reu este, ca dupa astfelu de reflec-siuni, unde se dicu lucruri ce n'ar trebuí lasate ne-combatute, — nu mai este permis a vorbí.

A fostu numai cá se dica ceva, se-si usiureze anim'a. Ca-ci regulamentulu nu oprica predlu mi-nistru cá se mai raspunda, nici nu opricá cas'a, se iè obiectulu la discusiune formale, precum tocmai dorieá interpellantele.

Vorb'a e, ca dlu Csernátanyi ar' fi doritu unu modu, cá altii se póta vorbí, dér' Babesiu se nu li póta raspunde. Intielepti si generosi mai suntu a-cesti domni stapanitori ai nostri. — D. „Alb.“

Cronica esterna.

„Monitorulu“ Romaniei publica in frunte a-cesste:

„Din sorginti sigure guvernulu fiindu infor-matu, ca compani'a austriaca de navigatiune pe Dunare transporta gropuri cu bani si corespondin-tie ale postei usióra dela o localitate la alt'a a te-ritoriului romanu in profitulu seu, fara a tiene comptu de conventiunea postale incheiata la 1868 cu guvernulu I. R. austro-ungaru, prin care se in-terdice asemenea urmare ori-carei companii de na-vigatiune si in contra legei, prin care se reguléza monopolulu postale, se face cunoscutu, pentru sciin-ti'a generale, ca, dovedinduse acésta contravenire la legile si conventiunile tierei, culpabilulu va fi pe-depsitu prin aplicarea art. 83 pana la 89 din le-gea telegrafo-postale.“ —

— S'au pusu in neactivitate deodata 2 maiori, 5 capitani, 6 locotenenti si 2 sublocotenenti, cá neapti de servitiu. —

— Numirea c. Andrásy de min. imperiale, cu tóte, ca se acceptá diplomaticesce din partea Rusiei cu zimbire, totusi a produsu in muscali unu resimtiu de amenintiare. „Golos“ publica din nou unu fórte aspru articolu contra Austriei, in care sustiene, ca departarea dlui de Beust si a dlui de Kellersperg nu este numai o schimbare personale, ci o adeverata lovitura de statu. Prin numirea dlui Andrásy politic'a austriaca devine o politica curatu ungurésca.

Ultimulu seu discursu a fostu o declaratiune de resboiu slaviloru.

Inse cine scie ce s'ar puté intemplá déca Ru-si'a va luá armele spre a luá inainte atacului! Unu resboiu pentru protegerea slaviloru dela vestu va fi fórte populariu in Rusi'a.“ —

Rom'a 22 Dec. Comitetulu camerei a adop-tatu cheltuiél'a extraordinaria pentru aperarea tierei. Facundu alusiune la eventualitatea unui resbelu cu Franci'a, ministrulu de resbelu a declarat, ca nisce asemenea grige nu potu fi intemeiate, ca Franci'a nu póte voi a face unu resbelu, déra ca este utile de a se prevedé tote casurile.

Versailles 23 Dec. Comisiunea de initia-tiva a respinsu cu 200 voturi contra 9 propunerea de reintórcere la Parisu. — „Mon.“

Varietati. Discursu publicu.

Duminec'a in 31 Dec. va diserta d. profesore gimn. Dr. Nicolae Popu despre istori'a romaniloru din Transilvani'a. Inceputu la 11 óre, in sal'a gimnasiului romanu de aici. —

— Duminec'a in 19/31 Decembre a. c. la 10 óre ante-prandiu, se voru imparti, cá si anu, — in sal'a gimnasiului romanu, vestminte copiiloru si copileloru pauperi dela scótele romane din Brasiovu pentru bucuria nascerei Domnului — si usiurarea miserandei seracii. — Onor. publicu, care doresce a asista la acestu actu este cu onóre invitat.

Comitetu.

— Duminec'a séra se tiené ér' convenire ro-mana, cu canturi, musica si declamatiune spre mul-tiumirea publicului. De ce nu latiti acésta re-uniune departe printre romani, cu deosebire gimna-stic'a preste totu?! —

— Firmele Carl si Albert Schmidt, Zell si Arzt, Felter si Aronsohn au luat in arenda cu 62.501 fl. pe anu redicarea acciseleru si a tacse-loru de consumu pana la finea an. 1874, dór' se va sterge deficitulu de 44.000 fl. alu cetatei Bra-siovu de estu anu. — Ajutoriulu pentru scótele po-pularie confesionale s'a asemnatu pe 1870/71. Ar' fi timpulu, cá se se sistemeze odata pentru totu-déun'a cá curetare anuale. —

— A esitu de sub tipariu cartea intitulata: **„Dictionariu topograficu si stati-sticu alu Romaniei“** cuprindendu descrie-rea a 20.000 nume proprii teritoriale si anume: muntii, déluri, magurile, movilele si vaile, riurile, piraele, lacurile, baltile, apele miner. si insulele judeciele, plasile, orasiere, tergurile, tergusiórele, satele, catunele si locuintele isolate, monastirile, schiturile, cetatile vechi si ruinele, locurile insem-nate prin batalii etc., precedatu de „Geografi'a si statistica tierei“ de Dimitrie Frundiescu, re-ferendariu statisticu in ministeriulu de interne. — Aprobatu de ministerele de instructiune si interne.

Acestu uvragiu cuprinde 38¹/₂ cóle 8° séu 616 pagine, si se afla de vindicare la tóte librariile din capitala, cu pretiu de 5 lei noi.

Doritorii din celelalte orasie se voru adresá la cancelariile prefectureloru, éra cei din strainatate, la d. Socecu et Comp. librariu in Bucuresei, calea Mogosió'a Nr. 7. — Asteptamu ecsemplariu.

— D. Paulu Cieslar, editoru opul. „Resbelulu franco-teutonicu din 1870—1871 de Bujoru“, e provocatu de prenumerantii din Brasiovu, cá se le tramita continuarea opului; altfelu de ce se totu amana? —

Nr. 10.610/1871.

3—3

Escrere de concursu.

Spre ocuparea tuturoru posturiloru de padurari si jutari séu paditori de padure pentru padurile co-munali se escrere prin acésta concursu cu terminulu pana la 30 Ianuariu 1872.

Locurile ce suntu de a se ocupa, suntu ur-matóriele:

1. Unu padurariu cu salariu anuale de 1000 fl. v. a. si cu unu pausialu de calatoria de 200 fl. si cu unu deputatu de lemne de 12 stanjini, inse fara cortelu naturalu si diete intre marginile teri-toriului seu de oficiu.

2. Cinci padurari de revieru cu salariu anuale de cate 700 fl. si 120 fl. pausialu pentru calu cu obligamentulu de a tiené facare cate unu calu de calaritu, mai incolo cu unu deputatu de lemne 6 stanjini, cu cortelu naturalu, si in fine cu diete de 2 fl. pe di afara de teritoriulu seu. Fiacare din-tre acestia padurari e datoriu revierulu seu de pa-dure alu mesura in terminu de 3 ani dela asedia-rea sa in postu si alu imparti dupa calitatea lem-neloru de taiatu.

3. Doi adjuncti de clasa I-a cu cate unu sa-lariu anuale de 500 fl., 120 fl. pausiale de calu, cu obligamentulu pentru fiacare adjunctu de a tiené unu calu de calaritu, cu unu deputatu de lemne de cate 6 stanjini, fara cortelu naturalu si diurne.

4. Unu adjunctu de clasa II-a cu salariu an-uale de 400 fl., 6 stanjini de lemne, si la cala-torii afara de teritoriulu seu unu diurnu de 1 fl. pe langa rebonificarea tacei caloru de poste, fara cortelu naturalu si pausialu de calu.

5. Siesesprediece jutari séu paditori de padure cu salariu anuale de cate 200 fl., unu pausialu a-nualu de cisme cu 5 fl., cu 6 stanjini de lemne, cu imbracamintea oficiósa in natura.

6. Dóuedieci si patru jutari cu salariu anuale de cate 150 fl. v., unu pausialu anualu de cisme cu 5 fl., mai incolo cu cate 6 stanjini de lemne si cu imbracamintea oficiósa in natura.

Acésta se publica cu acelu adausu, cá compe-tentii pentru postu de padurari se-si inainteze ce-rerile loru proviediute cu documentele despre stu-diele forestiere, si despre aplicarea loru de pana a-cuma, si despre cunóscerea limbelor patriei; éra jutarii se-si astérna cererile loru proviediute cu do-cumente despre etate, ocupatiunea si mai dinainte, si despre cunoscinti'a celu pucinu a unei limbe din tíera in graiu si in scrisu — la acestu magistratu pana la terminulu susu numitu.

Brasiovu in 6 Decembre 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Cursurile

la bursa in 29 Dec. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 44	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 28	„ „
Augsburg	—	—	115 „ 70	„ „
Londonu	—	—	116 „ —	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	60 „ 70	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 „ 55	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	78 „ —	„ „
„ „ temosiane	—	—	75 „ —	„ „
„ „ transilvane	—	—	76 „ 50	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	— „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	812 „ —	„ „
„ creditului	—	—	327 „ 50	„ „

INCALCIAMENTE.

In depositoryulu principale de ghetu alu lui
H. Schwarze si I. Sabadeanu

iu strat'a vamei langa gimnasiulu catolicu, se afla preste **2000 parecchi de ghetu** (pantofi) pentru copii de 1—12 ani, cele mai multe patentate, cu verfuri si cuie de me-talu, pentru a caroru soliditate se garanteze. Din caus'a multimei celei insemnate de acést'a calitate, se vendu pe langa numerate cu 15% mai diosu, decatu pretiurile de fabrica.

Totu aici au sositu din Lipsi'a si se vendu cu pretiuri fórte moderate ghetu de érna cu si fara cáptusiala calda pentru dame si barbati.

Se primescu si se efeptuiescu catu se póte de iute comande, de ori-ce forma si calitate de incalciaminte.

Comande din afara se efeptuiescu numai pe langa postcipare postalá (Nachnahme), éra ghetu, cari nu se potrivescu, se reprimescu si se schimba.

La comande din afara se recere mesur'a lungimei pitiorului si numirea, déca pitiorulu este mai latu séu mai angustu.

Recomendamu on. publicu acestu depositu bine asortatu.

Schwarze et Sabadeanu.

2000 parecchi ghetu de copii, si alte de dame si cavaleri.

2000 parecchi ghetu de copii, si alte de dame si cavaleri.